

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 13 mai 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, în privința inculpatului

*Zagorneanu Artur XXXX, născut la
XX XXXXX XXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX,
str. XXXXX XXX/X, ap. XX, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

Termenul de examinare,

instanța de fond: 02.02.2015 – 13.05.2015,

instanța de apel: 13.06.2016 – 18.04.2017,

instanța de recurs: 20.10.2017 – 05.12.2017.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 13 mai 2016, Zagorneanu Artur a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, pe motiv că ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.***

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Zagorneanu A., este învinuit că, activând în calitate de avocat în baza licenței nr. XXXX, eliberată la XXXXX, în cadrul Cabinetului Avocatului „Zagorneanu Artur”, fiind persoană publică, având obligații în conformitate cu Legea privind combaterea corupției și protecționismului nr. 900-XIII din 27.06.1996 și acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar obligațiilor și interdicțiilor impuse de profesia de avocat, a pretins de la Tolmaciova E. bani în sumă de 500 euro și a primit de la ultima bani în sumă de 100 euro, în circumstanțe după cum urmează.

La 11 septembrie 2013, avocatul Zagorceanu A., fiind apărătorul lui Tolmaciova E. pe o cauză penală, pornită în privința ei conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2) Cod penal și instrumentată de procurorul în Procuratura sectorului Botanica, mun. Chișinău, V. Harti, a pretins și a primit bani în sumă de 100 euro, susținând că are influență asupra procurorului menționat, pentru adoptarea unei decizii în exercitarea funcției sale, în favoarea lui Tolmaciova E., și anume pentru ca aceasta să nu fie reținută conform art. 166 Cod de procedură penală.

Tot el, la 20 septembrie 2013, a pretins de la Tolmaciova E. mijloace bănești, în sumă de 400 de euro, susținând că are influență asupra procurorului nominalizat, în scopul adoptării unei decizii în exercitarea funcției sale, favorabile pentru ultima, și anume poate influența procurorul pentru suma de 400 euro să recalifice învinuirea care urmează a fi înaintată în privința lui Tolmaciova E. din art. 312 alin. (2) în art. 312 alin. (1) Cod penal, fapt ce îi va ușura răspunderea penală.

Potrivit învinuirii, acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, ca traficul de influență, manifestat prin pretinderea, acceptarea și primirea personal a banilor, pentru sine și pentru o altă persoană, susținând că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Instanța a reținut că **învinuirea adusă inculpatului nu și-a găsit confirmare.**

Astfel, inculpatul Zagorceanu A. a pledat nevinovat și a indicat că la 11.09.2013 a fost desemnat de Oficiul Teritorial Chișinău al Consiliului National de Asistență Juridică Garantată de Stat în calitate de avocat pe cauza penală de învinuire a lui Tolmaciova E., în vederea acordării asistenței juridice. Nu a primit careva mijloace financiare de la aceasta.

Învinuirea înaintată inculpatului este bazată pe declarațiile martorilor Tolmaciova E. și Voroșciuc V.

Martorul Voroșciuc V. susține că i-a transmis inculpatului 100 euro pentru ca Tolmaciova E. să nu fie reținută și urma să-i dea suma de 400 euro pentru a fi modificată învinuirea în privința acesteia. Martorul Tolmaciova E. a confirmat acest fapt și a declarat că ea l-a rugat pe Voroșciuc V. să-i aducă de acasă suma de 100 euro, pe care acesta i-a transmis avocatului. Suma de 400 euro nu a fost transmisă inculpatului, deoarece procurorul nu era pe loc.

Momentul transmiterii sumei de 100 euro de către Voroșciuc V. inculpatului a fost văzut doar de către martorul Tolmaciova E., iar faptul că inculpatul a pretins suma de 400 euro a fost confirmat doar de acești doi martori, **declarațiile cărora urmează a fi apreciate prin prisma relațiilor dintre aceștia, or, ei se află în relații de concubinaj.**

Totodată, acuzarea a prezentat **înregistrarea audio a presupuselor convorbiri cu inculpatul, înscriere efectuată personal de martorul Voroșciuc V.** Fiind studiate comunicările înregistrate de către Voroșciuc V. cu telefonul său personal pe CD-R, **s-a stabilit că aceste probe au fost obținute ilegal, prin încălcarea prevederilor art. 132/2 alin. (1), (9), (11) și (15) Cod de procedură penală, aceste măsuri speciale de investigații nefiind autorizate de judecătorul de instrucție, prin urmare, fiind inadmisibile.** Declarațiile martorilor Tolmaciova E.

și Vorociuc V., care în ședința de judecată au indicat că discuțiile purtate între ei și inculpat au fost înregistrate cu un telefon mobil, ridică semne de întrebare asupra autenticității sursei pe care a fost înregistrată discuția.

Astfel, probele acuzării nu sunt admisibile, nefiind administrate în condițiile prevăzute de lege și nu sunt recunoscute de către inculpat, iar conform prevederilor art. 93 alin. (3) Cod de procedură penală, elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organul de urmărire penală sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod.

Instanța a concluzionat că ***inculpatul nu a pretins, nu a acceptat și nu a primit personal bani, pentru sine și pentru o altă persoană, susținând că are influență asupra unei persoane publice***, procurorul în Procuratura sect. Botanica, V. Harti, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Astfel, inculpatul urmează a fi achitat pe motiv că ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii incriminate***, învinuirea înaintată inculpatului fiind una incompletă și neclară, ***nefiind prezentate probe incontestabile care să dovedească că inculpatul a săvârșit traficul de influență***.

3. Procurorul în Procuratura Anticorupție, Sergiu Moraru, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 326 alin. (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, cu executare.

Apelantul a indicat că acuzarea a prezentat în calitate de probe declarațiile martorilor Tolmaciova E., Vorociuc V. și Harti V., procesul-verbal din 23.09.2013, prin care s-au ridicat de la Tolmaciova E. două discuri CD-R cu trei înregistrări audio ale convorbirilor între Tolmaciova E., Vorociuc V. și Zagorceanu A. din 18 și 20 septembrie 2013; procesul-verbal de examinare din 23.09.2013, prin care s-au audiat fișierele audio de pe două discuri CD-R și s-au stenografiat convorbirile între Tolmaciova E., Vorociuc V. și Zagorceanu A. din 18 și 20 septembrie 2013 și s-a stabilit faptul că Zagorceanu A. pretinde 400 de euro pentru a influența procurorul din Procuratura Botanica; procesul-verbal din 04.12.2014 prin care s-a ridicat de la Tolmaciova E. un disc CD-R cu o înregistrare audio a convorbirii între Tolmaciova E., Vorociuc V. și Zagorceanu A. din 23.09.2013; procesul-verbal de examinare din 05.12.2014, prin care s-au examinat fișierele audio de pe un disc CD-R și s-a stenografiat convorbirea între Tolmaciova E., Vorociuc V. și Zagorceanu A. din 23.09.2013 și din care sunt clare intențiile lui Zagorceanu A. privind pretinderea a 400 de euro pentru a influența Procuratura Botanica; corpurile delictelor: CD-R de model „Barges” care conține fișierul audio cu conținutul discuțiilor care au avut loc la 18.09.2013, între Zagorceanu A., Tolmaciova E. și Vorociuc V., care fiind coroborate cu declarațiile martorilor, dovedesc vinovăția lui Zagorceanu A. de comitere a infracțiunii de trafic de influență; CD-R de model „Verbatim” care conține fișierul audio cu conținutul convorbirii care a avut loc la 20.09.2013, între Zagorceanu A., Tolmaciova E. și Vorociuc V., care fiind coroborată cu declarațiile martorilor, dovedește vinovăția lui Zagorceanu A. de comitere a infracțiunii de trafic de influență; CD-R de model „Barges” care conține înregistrarea discuțiilor care au avut loc la 20.09.2013, între

Zagorceanu A., Tolmaciova E. și Vorociuc V., care fiind coroborate cu declarațiile martorilor, dovedesc vinovăția lui Zagorceanu A. de comiterea infracțiunii de trafic de influență.

Totodată, reținerea lui Tolmaciova E. pe Aeroportul Chișinău a fost efectuată în prezența martorului Vorociuc V., acesta fiind prezent și la convorbirile între Tolmaciova E. și avocatul Zagorceanu A., inclusiv la discuțiile când ultimul a pretins că poate influența procurorul în schimbul unei sume de bani să recalifice învinuirea în una mai blândă. Tot el, a declarat că a transmis suma de 100 euro inculpatului, pe care acesta a pretins-o pentru a influența asupra procurorului pentru ca Tolmaciova E. să nu fie reținută sau arestată.

În calitate de martor ocular al convorbirilor și evenimentelor petrecute, Vorociuc V. a confirmat declarațiile martorului Tolmaciova E. și a înregistrat câteva convorbiri care au avut loc între ei și inculpat, care reconfirmă declarațiile acestora și indică asupra prezenței semnelor infracțiunii de trafic de influență incriminate inculpatului.

Declarațiile martorilor Tolmaciova E. și Vorociuc V. se completează reciproc, acestea nu se combat și nu se exclud, nefiind clar motivul pentru care nu au fost luate în considerație și nu le-a fost dată o apreciere corespunzătoare, în coroborare cu celelalte probe.

Potrivit pct. 16 - 17 al sentinței, anume martorul Vorociuc V. susține că a înmănat inculpatului suma de 100 euro pentru ca Tolmaciova E. să nu fie reținută și urma să-i dea suma de 400 euro pentru ca să fie modificată învinuirea în privința lui Tolmaciova E.

Martorul învinuirii Tolmaciova E. a confirmat acest fapt și a declarat că ea l-a rugat pe Vorociuc V. să plece acasă să aducă suma de 100 euro, deoarece nu o deținea la sine și acesta din urmă a plecat după care a venit și i-a dat suma de 100 euro avocatului Artur Zagorceanu. Cu referire la suma de 400 euro a comunicat că nu a fost înmănată inculpatului, deoarece procurorul nu era pe loc, fapt confirmat de martorul Vorociuc V.

Astfel, suma de bani de 400 euro nu a fost transmisă avocatului la 23.09.2013 nu din motiv că procurorul nu era în biroul de serviciu dar din motiv că în acea zi, Tolmaciova E. și Zagorceanu A. au luat cunoștință cu învinuirea finală, unde faptele lui Tolmaciova E. au fost calificate conform art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal și nu conform art. 312 alin. (1) Cod penal așa cum a pretins inculpatul, că în schimbul sumei de 400 euro poate influența procurorul în Procuratura Botanica să recalifice învinuirea în favoarea lui Tolmaciova E. Or, nefiind recalificată fapta, iar martorii având dubii referitor la existența unei influențe promise de inculpat, au refuzat să transmită suma de bani.

Aceste afirmații nu sunt doar presupuneri, fiind bazate pe probele prezentate și examinate în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța de fond nu dat nici o apreciere declarațiilor martorilor Vorociuc V. și Tolmaciova E., indicând doar că s-a stabilit că aceste persoane sunt în relații de concubinaj.

Or, credibilitatea declarațiilor martorilor nu poate fi afectată prin faptul că aceștia sunt în relații de concubinaj.

Totodată, în descrierea sentinței se observă nu o apreciere a probelor acuzării, dar mai mult o rupere din context a unor fraze pentru a le ajusta la versiunea inculpatului.

Potrivit art. 158 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, obiectul poate fi recunoscut drept corp delict dacă a fost dobândit prin unul din următoarele procedee probatorii: cercetarea la fața locului, percheziție, ridicarea de obiecte, precum și prezentarea de către participanții la proces cu ascultarea prealabilă a acestora.

Astfel, afirmațiile apărării că la administrarea acestor probe au fost încălcate prevederile art. 157, 158, 159, 279, 301 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Potrivit art. 158 Cod de procedură penală, corpurile delictelor sunt recunoscute obiectele, în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate.

Prin urmare, CD-urile care conțin fișierele audio cu discuțiile care au avut loc între persoanele indicate întrunesc semnele corpurilor delictelor, fiind evident că aceste convorbiri confirmă declarațiile martorilor Vorociuc V. și Tolmaciova E. și constată circumstanțele comiterii infracțiunii de către inculpat.

Instanța de fond a adoptat intenționat motivarea absurdă a apărării, plasând înregistrarea comunicărilor efectuate de Vorociuc V. la 18-20 septembrie 2013 drept o activitate specială de investigație. Soluția adoptată presupune că orice înregistrare efectuată de orice persoană, ar fi o măsură specială de investigație iar administrarea unor fișiere audio, video, efectuate în afara unui proces, nu ar fi posibilă niciodată.

Instanța de fond a încercat să demonstreze că aceste înregistrări sunt ilegale, fiind obținute fără autorizarea judecătorului de instrucție. Totodată, în sentință lipsesc argumentele procurorului referitor la modul de administrare și relevanța acestor probe, deoarece în conformitate cu prevederile art. 158 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, aceste fișiere audio înregistrate pe CD-uri și anexate la materialele cauzei penale drept corpuri delictelor, au fost perfect legal administrate și confirmă direct comiterea infracțiunii de inculpat.

Mai mult, instanța constată „Deci, la transcriere a fost posibilă manipularea conținutului, volumului de informație cât și modificarea vocilor participanților, fapte ce contravin cerințelor legii de procedură”.

Cel mai relevant aspect de neobiectivitate și ilegalitate la adoptarea acestei sentințe este vizibil în acest punct, unde instanța depășește orice limită de rezonabilitate la aprecierea unei probe, preluând fraze din discursul avocatului fără nici un temei de a pune la îndoială acele aspecte.

Prin urmare, integritatea înscrisurilor și apartenența vocilor putea fi stabilită prin numirea unei expertize fonoscopice (tehnice) dacă instanța ar fi pus la dubii aceste aspecte și ar fi avut intenția de a da o apreciere foarte obiectivă circumstanțelor expuse în învinuire prin prisma unor probe verificate minuțios.

Ridică dubii faptul că partea apărării la etapa examinării înregistrărilor audio în cadrul cercetării judecătorești nu a invocat pretenții referitor la autenticitatea convorbirilor sau conținutului înregistrărilor.

Instanța de fond, în mod vădit părtinitor și inadmisibil, concluzionează referitor la înregistrările prezentate cu mai multă exactitate decât un expert.

Astfel, instanța indică că „obiecțiile expuse în conținutul plângerii au fost examinate în cadrul ședințelor de judecată”, fiind mai corect de indicat că cele descrise în plângere au fost plagiate în sentința adoptată.

Or, probele administrate au fost dobândite în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală și dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond just a stabilit starea de fapt și de drept ce corespunde probelor administrate, care au fost corect apreciate, fiind întemeiată concluzia privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate pe motiv că ***nu s-a constatat existența faptei infracțiunii***, or probele administrate ***nu dovedesc faptul că acesta a comis infracțiunea incriminată***.

Astfel, acuzarea și-a argumentat învinuirea înaintată inculpatului prin probele scrise cercetate de instanța de fond și verificate de instanța de apel.

Conform procesului-verbal din 23.09.2013, s-au ridicat de la Tolmaciova E. două discuri CD-R cu trei înregistrări audio ale convorbirilor între Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. din 18 și 20 septembrie 2013.

Potrivit procesului-verbal de examinare din 23.09.2013, s-au audiat fișierele audio de pe două discuri CD-R și s-au stenografiat convorbirile între Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. din 18 și 20 septembrie 2013.

Însă, aceste procese-verbale conțin date eronate, ce contravin declarațiilor lui Tolmaciova E., care a indicat că nu a transmis înregistrările și a confirmat cert că de la ea personal nu au fost ridicate două discuri CD-R cu trei înregistrări audio ale convorbirilor între Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. din 18 și 20 septembrie 2013. Astfel, probele date nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Conform procesului-verbal din 04.12.2014, s-a ridicat de la Tolmaciova E. un disc CD-R cu o înregistrare audio a convorbirii între Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. din 23.09.2013. Potrivit procesului-verbal de examinare din 05.12.2014, s-au examinat fișierele audio de pe un disc CD-R și s-a stenografiat convorbirea între Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. din 23.09.2013. Probele date, la fel, nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare, procesele-verbale fiind în contradicție cu declarațiile lui Tolmaciova E.

Totodată, corpurile delictate prezentate de acuzare: CD-R de model „Barges” care conține fișierul audio cu conținutul discuțiilor care au avut loc la 18.09.2013, între Zagorneanu A., Tolmaciova E. și Voroșciuc V.; CD-R de model „Verbatim” care conține fișierul audio cu *conținutul convorbirii* care a avut loc la 20.09.2013, între Zagorneanu A., Tolmaciova E. și Voroșciuc V.; CD-R de model „Barges” care conține înregistrarea discuțiilor care au avut loc la 20.09.2013, între Zagorneanu A., Tolmaciova E. și Voroșciuc V. *au fost obținute ilegal, în afara procesului penal, adică până la pornirea procesului penal, nu au fost autorizate de către judecătorul de instrucție, fiind obținute contrar prevederilor art. 132¹, 132²,*

132⁹ Cod de procedură penală, iar instanța de fond justificat le-a considerat inadmisibile, care nu pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare.

Astfel, în temeiul probelor administrate, instanța de fond a stabilit corect situația de fapt, constatând necesitatea achitării inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii incriminate, pe motivul inexistenței faptei.

Or, instanța de fond just a constatat că **acuzarea nu a prezentat probe** admisibile, pertinente, concludente, utile și veridice **care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 326 al. (1) Cod penal și a pronunțat corect o sentință de achitare, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, deoarece învinuirea se bazează pe *înscrierile audio ale presupuselor convorbiri cu inculpatul, pe care martorul Voroșciuc V. le-a efectuat personal, în timp ce aceste probe au fost obținute ilegal, fără autorizarea judecătorului de instrucție și sunt inadmisibile.*

Prin urmare, *nu au fost prezentate probe* concludente, pertinente și veridice **care ar demonstra că inculpatul a pretins și acceptat bani**, pentru sine sau altă persoană, susținând că are influență asupra unei persoane publice.

Totodată, declarațiile martorilor Tolmaciova E. și Voroșciuc V. sunt tendențioase, fiind întemeiată poziția instanței de fond prin care se susține că nu există alte persoane care ar fi văzut sau ar fi cunoscut despre transmiterea sumei de 100 euro inculpatului, precum și s-a ținut cont de relațiile de concubinaj dintre cei doi martori, declarațiile acestora nefiind dezinteresate.

În același timp, declarațiile martorilor date în instanța de apel sunt contradictorii și conțin divergențe, ce se reflectă elocvent în pozițiile evazive pe care le preiau aceștia, indicând că nu-și amintesc ce au declarat sau dacă au semnat careva acte etc.

Afirmațiile apărării că Tolmaciova E., fiind audiată în instanța de fond, a declarat precum că procurorul V. Harti i-a spus că o va reține, însă V. Harti a declarat contrariul, precum că nu a dispus reținerea acesteia și nici măcar nu a insinuat acest fapt sunt întemeiate, iar *acuzatorul nu a eliminat această contradicție prin procedee probatorii legale.* La fel, Tolmaciova E. a relatat că a încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul în prezența lui Voroșciuc V., ultimul însă neagă acest fapt, astfel declarațiile lor se contrazic, fiind divergente.

Declarațiile martorilor date în instanța de apel, la fel, se contrazic, negând învinuirea adusă. Or, martorii, au declarat cert în instanța de apel, în privința pretinderii sumei de 400 euro, că inculpatul a refuzat să ia careva sume de bani de la ei. Astfel, Tolmaciova E. a declarat în instanța de apel că „...Zagorneanu Artur i-a comunicat că cu prostii nu se ocupă și să își caute un alt avocat...”, iar Voroșciuc V. a relatat că „...recunoaște că inculpatul i-a spus că nu se ocupă cu așa chestii...”.

Potrivit art. 132¹ Cod de procedură penală, activitatea specială de investigații reprezintă totalitatea de acțiuni de urmărire penală cu caracter public și/sau secret efectuate de către ofițerii de investigații în cadrul urmăririi penale numai în condițiile și în modul prevăzute de prezentul cod.

Conform art. 132² alin. (1) lit. c) Cod de procedură penală, în vederea descoperirii și cercetării infracțiunilor se efectuează următoarele măsuri speciale de

investigații cu autorizarea judecătorului de instrucție interceptarea și înregistrarea comunicărilor sau a imaginilor.

În conformitate cu prevederile art. 132⁹ alin. (1), (9), (11), (15) Cod de procedură penală, interceptarea și înregistrarea comunicărilor se efectuează de către organul de urmărire penală sau de către ofițerul de investigații. Asigurarea tehnică a interceptării comunicărilor se realizează de către autoritatea abilitată prin lege cu asemenea atribuții, utilizându-se mijloace tehnice speciale.

Instanța de fond corect a constatat că *aceste probe au fost obținute ilegal*, în afara procesului penal, *adică până la pornirea procesului penal în speța dată, nu au fost autorizate de către judecătorul de instrucție*, fiind obținute contrar prevederilor art. 132¹, 132², 132⁹ Cod de procedură penală, astfel, sunt inadmisibile.

Prin urmare, sunt pertinente declarațiile lui Tolmaciova E., care a indicat că Voroșciuc V. a înscris de pe telefonul său mobil înregistrările pe un flash și le-a predat ofițerilor CNA în prezența ei și că ea personal nu a predat nimic organului de urmărire penală, iar Voroșciuc V. a declarat că a predat organului de urmărire penală din cadrul CNA telefonul său mobil, iar colaboratorii CNA au copiat în calculator conținutul înregistrării și că el personal nu a realizat niciun înscris al înregistrărilor pe alt suport electronic și nu a predat nimic organului de urmărire penală altceva decât telefonul său mobil.

Or, a fost stabilit just că, pe de o parte, organul de urmărire penală realizează acțiuni procesuale (ordonanța de ridicare de la Tolmaciova E. a două discuri CD-R din 23.09.2013, ordonanța de ridicare din 23.09.2013 de la Voroșciuc V. a unui suport, fără a indica ce suport, procesul-verbal de ridicare din 04.12.2013 a unui disc), iar pe de altă parte, martorii declară contrariul - că de la Voroșciuc V. a fost ridicat numai telefonul, fapt reținut din conținutul actelor procesuale realizate de organul de urmărire penală.

Astfel, din probele acuzării *nu se constată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii* prevăzute la art. 326 alin. (1) Cod penal, *nefiind demonstrată existența infracțiunii de trafic de influență*, sentința instanței de fond fiind legală, corectă și întemeiată, lipsind temeiuri de casare a acesteia.

Or, *acuzarea nu a prezentat probe* admisibile, pertinente și concludente, *care ar dovedea*, în afara oricăror dubii, *vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate*.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că elementele infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, în acțiunile inculpatului se demonstrează prin declarațiile martorilor Tolmaciova E., Harti V. și Voroșciuc V.;

procesul-verbal de primire a plângerii, actele din cauza de acuzare a lui Tolmaciova E.;

ordonanța de ridicare din 23.09.2013;

procesul-verbal de ridicare de la Tolmaciova E. a 2 CD-uri cu 3 înregistrări ale convorbirilor din 18.09.2013 și 20.09.2013 cu inculpatul;

procesul-verbal de examinare din 23.09.2013 a fișierelor audio de pe CD-uri și stenografierea convorbirilor avute loc între Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. la 18.09.2013 și 20.09.2013, prin care s-a stabilit că inculpatul pretinde suma de 400 euro pentru a influența procurorul.

Astfel, potrivit convorbirilor din anexa nr. 2, se constată că la 20.09.2013, Zagorneanu A. indică suma de 400 euro, la garanția solicitată de Voroșciuc V., acesta se expune că „*la închisoare nu a să te pună*”, că „*sau mergem la mine, mai scriem un contract de asistență juridică și, s pontom, mi-ai dat pentru asistență juridică, și-i dau ... capica, eu mă tem, eu sluciaino să fiu ca intermediar, un nu știu ... pentru*” și, totodată, se sesizează tendința inculpatului la instigare a infracțiunilor în domeniul corupției, explicându-le părților că în cazul numirii pedepsei cu muncă neremunerată „*s pontom lucrezi la stat, da i-ai dat 1000 lei la biroul de probațiune și ț-o scris că atrabotala tot*”.

Din convorbirile din anexa nr. 3 se constată că la 20.09.2013, inculpatul, prin diferite modalități, convinge părțile să transmită banii, inclusiv, indicând și relațiile sale cu procurorul, precum și garanțiile pe care le oferă și modul în care va acționa dacă nu va fi onorată pretinsa promisiune „*garanția asta-i sovistea procurorului, altceva că eu n-am să-l consider ca om, ca și voi, de exemplu*”;

ordonanța de recunoaștere a CD-urilor ridicate de la Tolmaciova E. în calitate de corpuri delictive și anexare la cauza penală;

ordonanța de ridicare din 04.12.2014 de la Tolmaciova E. a CD-ului;

procesul-verbal de ridicare de la Tolmaciova E. a unui CD cu înregistrări ale convorbirilor din 23.09.2013 cu inculpatul;

procesul-verbal de examinare din 04.12.2014 a fișierelor audio de pe CD-ul și stenografierea convorbirilor dintre Tolmaciova E., Voroșciuc V. și Zagorneanu A. la 23.09.2013.

Or, instanța de fond a dat probelor expuse o apreciere greșită, aceasta fiind preluată de instanța de apel, contrar faptului că probele dovedesc realizarea faptei imputate de către inculpat.

Totodată, reținerea lui Tolmaciova E. pe Aeroportul Chișinău a fost efectuată în prezența martorului Voroșciuc V., acesta fiind prezent și la convorbirile între Tolmaciova E. și avocatul Zagorneanu A., inclusiv la discuțiile când ultimul a pretins că poate influența procurorul în schimbul unei sume de bani să recalifice învinuirea în una mai blândă. Tot el a declarat că a transmis suma de 100 euro inculpatului, pe care acesta a pretins-o pentru a influența asupra procurorului pentru ca Tolmaciova E. să nu fie reținută sau arestată.

În calitate de martor ocular al convorbirilor și evenimentelor petrecute, Voroșciuc V. a confirmat declarațiile martorului Tolmaciova E. și a înregistrat câteva convorbiri care au avut loc între ei și inculpat, care reconfirmă declarațiile acestora și indică asupra prezenței semnelor infracțiunii de trafic de influență incriminate inculpatului.

Declarațiile martorilor Tolmaciova E. și Voroșciuc V. se completează reciproc, acestea nu se combat și nu se exclud, nefiind clar din ce motiv au fost neglijate și nu le-a fost dată o apreciere corespunzătoare, în coroborare cu celelalte probe.

Instanța de fond greșit a interpretat faptul că suma de 400 euro nu a fost transmisă inculpatului la 23.09.2013 nu din motiv că procurorul nu era în biroul de serviciu dar din motiv că în acea zi, Tolmaciova E. și Zagorneanu A. au luat cunoștință cu învinuirea finală, unde faptele lui Tolmaciova E. au fost calificate conform art. 312 alin. (2) lit. (a) Cod penal și nu conform art. 312 alin. (1) Cod penal, așa cum a pretins inculpatul, că în schimbul sumei de 400 euro poate influența procurorul în Procuratura Botanică să recalifice învinuirea în favoarea lui Tolmaciova E. Or, nefiind recalificată fapta, iar martorii având dubii referitor la existența unei influențe promise de inculpat, au refuzat să transmită suma de bani.

Acuzarea nu neagă că martorii au afirmat că se află în relații de concubinaj, însă anume din acest motiv au fost în permanență împreună, ambii fiind martori oculari și comunicând cu avocatul, au descris modul în care au decurs evenimentele și au prezentat probe organului de urmărire penală.

Totodată, înregistrările convorbirilor de către Voroșciuc V. au fost efectuate anterior depunerii plângerii și sesizării organului de drept, fiind efectuate la inițiativa proprie a martorilor.

Astfel, nu au fost încălcate prevederile art. 157, 158, 159, 279, 301 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 158 Cod de procedură penală, corpurile delictive sunt recunoscute obiectele, în cazul în care există temeieri de a presupune că ele pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate.

Prin urmare, CD-urile care conțin fișierul audio cu discuțiile care au avut loc între persoanele indicate întrunesc semnele corpurilor delictive, fiind evident că aceste convorbiri confirmă declarațiile martorilor Voroșciuc V. și Tolmaciova E. și constată circumstanțele comiterii infracțiunii de către inculpat.

Instanțele de fond și de apel au confundat modul de administrare a probelor sau mijloacelor de probă până la pornirea urmăririi penale și în cadrul urmăririi penale, greșit apreciind înregistrarea comunicărilor efectuate de Voroșciuc V. la 18-21 septembrie 2013 drept o activitate specială de investigație. Soluția adoptată presupune că orice înregistrare efectuată de orice persoană, ar fi o măsură specială de investigație iar administrarea unor fișiere audio, video, efectuate în afara unui proces, nu ar fi posibilă.

Or, instanța de judecată a ignorat dispozițiile art. 158 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, care prevede că obiectul poate fi recunoscut drept corp delict cu condiția dacă a fost prezentat de către participanții la proces cu ascultarea prealabilă a acestora.

Potrivit art. 93 alin. (2) Cod de procedură penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul corpurilor delictive.

Astfel, din declarațiile martorilor Voroșciuc V. și Tolmaciova E. se constată și se dovedește modul prin care au fost dobândite aceste înregistrări, fiind dovedită și cunoscută sursa de proveniență.

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, în cauza penală *Schenk vs. Elveția*, decizia din 12.07.1988, în care petiționarul a invocat că prin administrarea și acceptarea în calitate de probă a unei înregistrări audio a discuției lui cu o altă

persoană, care a și prezentat această înregistrare în mod ilegal a fost încălcat art. 6 pct. 1) al CEDO.

CtEDO a statuat că dreptul la apărare a fost respectat, deoarece petiționarul a cunoscut de la bun început modul în care a fost dobândită și administrată înregistrarea și a avut posibilitatea, după examinarea acesteia, să conteste veridicitatea și autenticitatea ei. Această înregistrare nu a fost singura probă ce a dovedit vinovăția, fiind luată în considerație de comun cu persoanele audiate, inclusiv și care a prezentat înregistrarea. Or, folosirea acestei înregistrări în calitate de probă nu a privat petiționarul de un proces echitabil, nefiind încălcate prevederile art. 6 pct. 1) al CEDO.

Mai mult, prin autorizarea acelor măsuri speciale de investigații, indicate în sentință de către instanța de fond, legislatorul a garantat excluderea imixtiunii statului în viața privată a unei persoane.

Înregistrările prezentate de martorii Voroșciuc V. și Tolmaciova E. au fost efectuate fără implicarea statului, fiind realizate personal de către aceștia ca o măsură prin care Tolmaciova E. s-a asigurat că îi sunt respectate drepturile de către inculpat, urmare a statutului pe care îl avea în raport cu ea și atribuțiilor pe care le exercita din numele ei. Astfel, motivarea expusă în excluderea probelor de către instanțele de fond și de apel nu poate fi admisă, fiind în contradicție cu normele legale în vigoare.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct

de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art. 93 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, în calitate de probe în procesul penal se admit elementele de fapt constatate prin intermediul corpurilor delictive, înregistrările audio. Potrivit art. 164 Cod de procedură penală, înregistrările audio alți purtători de informație tehnico-electronică, dobândite în condițiile prezentului cod, constituie mijloace de probă dacă ele conțin date sau indici temeinici privind săvârșirea unei infracțiuni și dacă conținutul lor contribuie la aflarea adevărului în cauza respectivă. Conform art. 158 alin. (1), (3) pct. 2) Cod de procedură penală, corpuri delictive sunt recunoscute obiectele care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale. Obiectul poate fi recunoscut drept corp delict dacă a fost prezentat de către participanții la proces.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței (*pct. 1., 2. din decizie*), instanța de fond:

a) a constatat în descriptiv sumar, neclar și divergent mai multe temeuri de achitare a inculpatului, cum ar fi că: „...**învinuirea adusă inculpatului nu și-a găsit confirmare..., inculpatul nu a pretins, nu a acceptat și nu a primit personal bani, pentru sine și pentru o altă persoană, susținând că are influență asupra unei persoane publice..., nu s-a constatat existența faptei infracțiunii..., nefiind prezentate probe că inculpatul a săvârșit traficul de influență...**”.

Totodată, în dispozitiv s-a contrazis dispunând că inculpatul este achitat pe motiv că **nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;**

b) indicând că acuzarea a prezentat **înregistrările audio** ale presupuselor convorbiri cu inculpatul, **înscriseri efectuate personal de martorul Vorociuc V.** cu telefonul său pe CD-R, neîntemeiat a conchis că: „**aceste probe au fost obținute ilegal, prin încălcarea prevederilor art. 132/2 alin. (1), (9), (11) și (15) Cod de procedură penală, aceste măsuri speciale de investigații nefiind autorizate de judecătorul de instrucție, prin urmare, fiind inadmisibile**”.

Or, această concluzie contravine prevederilor de drept enunțate, prescrise în art. 93 alin. (2) pct. 3), 101 alin. (1) și (4), 158 alin. (1), (3) pct. 2), 164 Cod de procedură penală, cât și jurisprudenței CtEDO, din care rezultă că pentru efectuarea înregistrărilor audio în particular nu este necesară autorizația judecătorului de instrucție, aceasta nefiind o măsură specială de investigație dispusă de organul de urmărire penală. Totodată, nu se poate exclude faptul că mijloacele de probă obținute de către un particular pot conduce uneori la o lipsă de echitate a procedurii, de aceea instanța urmează să aprecieze dacă procedura a avut un caracter echitabil în ansamblul său, în coroborare cu celelalte probe acumulate pe caz, și dacă prin administrarea și acceptarea în calitate de probe a înregistrărilor

audio efectuate în particular nu este încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 CEDO (*Hotărârea CtEDO din 12.07.1988, Schenk vs. Elveția, Hotărârea CtEDO din 06.04.2004, Shannon c. Marii Britanii.*).

Prin urmare, probele nominalizate urmează a fi apreciate separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, cât și în coroborare cu toate probele în ansamblu;

e) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu.

Mai mult, stabilind că: „*momentul transmiterii sumei de 100 euro de către Vorociuc V. inculpatului a fost văzut doar de către martorul Tolmaciova E., iar faptul că inculpatul a pretins suma de 400 euro a fost confirmat doar de acești doi martori*”, a concluzionat neîntemeiat că: „***declarațiile lor urmează a fi apreciate prin prisma relațiilor dintre aceștia, or, ei se află în relații de concubinaj***”, deoarece asemenea apreciere nu corespunde exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului și dispozitivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond, nominalizate supra, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) a constatat divergent mai multe temeuri de achitare a inculpatului, invocând că: *„nu s-a constatat existența faptei infracțiunii..., probele administrate nu dovedesc faptul că acesta a comis infracțiunea incriminată..., acuzarea nu a prezentat probe care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii..., nu au fost prezentate probe care ar demonstra că inculpatul a pretins și acceptat bani..., din probele acuzării nu se constată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii..., nefiind demonstrată existența infracțiunii de trafic de influență..., acuzarea nu a prezentat probe care ar dovedi, în afara oricăror dubii, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate...”*, dar, contrazicându-se, a menținut soluția de achitare a inculpatului pe motiv că *nu s-a constatat existența faptei infracțiunii*;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu.

Mai mult, remarca din descriptivul deciziei că: *„acuzatorul nu a eliminat această contradicție prin procedee probatorii legale”*, contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, conform căror aprecierea probelor în cadrul judecării cauzei ține doar de competența respectivei instanțe de judecată;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de procuror și repetate în recursul ordinar, inclusiv în felul și esența probatorie, în care acestea sunt reproduse la *pct. 3. și 5. din prezenta decizie (pct. 3., 5. din decizie)*;

e) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi corpurile delictelor – trei CD-R cu înregistrarea discuțiilor între inculpat și martorii Tolmaciova E., Voroșciuc V.

Circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și că recursul de pe rol este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei

contestate, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2017, în privința inculpatului Zagorneanu Artur XXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 22 decembrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun